

TRGOVSKI

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 21. julija 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 85

Italijansko-jugoslovenske konvencije podpisane v Nettunu.

Dne 20. t. m. sta naša in italijanska delegacija podpisali v Nettunu konvencije, ki sta jih sklenili v Florenci in Benetkah. Vsega se je podpisalo 32 konvencij. Svečana ceremonija je trajala pol ure. Konvencije je najprej podpisal italijanski ministrski predsednik Mussolini, nato naš poslanik v Rimu Antonijevič in predsednik delegacije dr. Rybař.

V glavnem vsebujejo podpisane konvencije naslednja določila: V konvenciji glede železniškega prometa z Reko se predvideva, da se tekom treh mesecev po podpisu določi direktna tarifa za prevoz blaga med Reko in zaledjem, odnosno jugoslovenskimi jadranskimi lukami. Za ta čas, dokler konvencije ne bodo izvedene, se obe državi obvezujeta, da bosta znižali tarife za prevoz lesa za 30 odstotkov. Ta olajšava velja za luke Trst, Reka in Sušak. Tarife, ki veljajo za prevoz blaga v Jugoslavijo do Sušaka, se bodo aplicirale tudi na Reko s to razliko, da se bo doplačevala tarifa za 1 km več.

Trgovinski promet v reški luki se urejuje s posebno pogodbo, v kateri se predvideva, da celo administracijo v področju Reke vrše italijanska oblastva, dočim je uprava na progii Reka—Bakar v rokah jugoslovenskih oblastev.

V bazenu Thon de Revel se bo uredilo posebno postopanje za mednarodni promet. V tem bazenu bodo veljale vse olajšave, ki veljajo v reškem punktu francoski. Ta bazen se prepušča v uporabo Jugoslaviji in carinsko nadzorovanje bodo vršila v njem jugoslovenska oblastva. Jugoslovensko blago, ki prihaja v ta bazen preko italijanskega ozemlja, ne izgubi svojega nacionalnega izvora. Stroške za vzdrževanje bazena nosita skupno obe državi. Javna skladišča bazena se dajo v upravo jugoslovenskim oblastvom.

Razen te je bila dalje zaključena konvencija o razdelitvi javnega imetja na Reki. Potem je bila s posebnim dogovorom urejena oskrba Reke z vodo in električnim tokom. Z dogovorom o uporabi reške bolnice se dovoljuje jugoslovenskemu prebivalstvu s Sušaka, Bakra, Crikvenice, Novega, Senja, Kastva in Krka, da morejo v to bolnico pošiljati svoje bolnike za pristojbine, ki veljajo za reške meščane.

S pogodbo o ureditvi državljanških odnošajev za pripadnike mesta Reke, je določeno, da vsi oni pripadniki reške občine, ki so do 31. decembra 1909 bili sprejeti v reško pristojnost, postanejo italijanski državljani, v kolikor še sedaj žive na tem področju. Nasprotno pa oni reški meščani, ki so sicer od tega roka bili sprejeti v pristojnost mesta Reke, toda so nastanjeni na področju, ki pripada Jugoslaviji, postanejo jugoslovenski državljani. Tem se dovoljuje, da morejo v roku 6 mesecev optirati za Jugoslavijo ali Italijo.

Za Jugoslovane na Reki veljajo olajšave, ki so določene s pogodbo o pravicah jugoslovenskih manjšin na Reki. Ta pogodba predvideva, da morejo vsi Jugoslovani, ki optirajo za jugoslovensko državljanstvo, a so pristojni na Reko, nemoteno nadaljevati na Reki svoj poklic, vzdrževati šole v materinskem jeziku ter snovati pod-

porna in kulturna društva. V jugoslovenskih šolah na Reki bodo nastavljeni za učitelje jugoslovenski državljani iz notranjosti Jugoslavije, ako to dovoli italijansko oblastvo, ki te šole nadzoruje. Notarji in odvetniki na Reki, ki optirajo za jugoslovensko državljanstvo, morejo izvrševati svojo prakso in sestavljati akte v hrvaškem jeziku. Italijanska oblastva so dolžna sprejemati vse akte, ki so pisani v hrvaškem jeziku od jugoslovenskih optantov. Samo za carinska oblastva to ne velja. Enake olajšave v njihovem smislu veljajo tudi za Italijane na otoku Krku in v Dalmaciji.

Poštni predali.

(K. P.)

Poštni predali (lettres box) so ostanki iz one dobe poštne prometa, ko se pošiljke naslovnikom še niso dostavljale na dom ter si je vsaka stranka prišla sama po nje. V krajih z večjim prometom se je na pošti tvarina porazdelila po naslovnih, da je bilo mogoče povprašujoče občinstvo hitreje postreči. Na ta način se je razvila služba s poštami predali, katere so si stranke na lastne stroške nabavile, pozneje pa je stavila pošta take predale sama na razpolago.

Ko se je uvedla dostava, je sicer odpadla večinoma potreba zasebnih predalov, pa občinstvo si je iz raznih razlogov pridržalo v posameznih slučajih odnos pošte.

V prometno živahnih krajih se je dostavna služba s predali izdatno olajšala, in poštne uprave sploh niso uvedle za to udobnost nobenih pristojbin, še le pozneje so zahtevale pošte neko odškodnino od strank za vzdrževanje predalnih naprav.

Po nekod pa še danes ne poznajo predalnice, kakor n. pr. na Angleškem, kjer ponuja poštna uprava strankam z večjim prometom poštne predale popolnoma brezplačno v porabo; prihrani si na ta način dosti posla z dostavo, občinstvu pa je v gotovem oziru tudi ustrezno. Angleški so sledili še druge države, vpoštevajoč lastno korist takih naprav in želje naslednikov. V tem oziru je Nizozemska poštna uprava stopila z jako primerno napravo v ospredje.

V večjih mestih so se na uličnih križiščih postavile znanim litfas-stebrom podobne hišice, ki predstavljajo takorekoč oddajne podružnice glavne pošte.

Tam se razdeli po predalih pisemska pošta za okolične naslovnike. Notranjost teh stavb, ki nikakor ne kazijo oblike mesta, je dostopna samo poštanim organom.

Predali pa se odpirajo od zunaj, ter ima vsaka priplašena stranka poseben ključ do svojega predala.

Dogovorno imajo stanovalci ene hiše lahko tudi skupen predal, ki ga izpraznuje hišnik.

Naprava stoji brezplačno na razpolago ter prihrani upravi precej osobja, in ugaja tudi občinstvu.

Enaka vodilna misel je napotila tudi avstrijsko pošto, ki je nedavno poskusno na Dunaju stavila hišne predalne omarice na razpolago.

Poštni predali so se sicer pri nas tudi ohranili ali njih uporaba pride precej draga ter ne uživa dosti simpatij med občinstvom. Za paketne pošiljke, naslovljene na predalčne posestnike, se pobira ravno tako dostavna kakor od drugih strank, pri nakaznicah se takisto računa izplačnina čemu torej predalnina, ki prihrani

samo pismonoši precej pota in truda? Logično izključuje najem poštnega predala vse pristojbine za dostavo pošiljk in izplačilo na domu.

Tudi v tem slučaju narekuje pristojbinsko politiko edino le namen izkoriščati poštni zavod v povišanje državnih dohodkov.

Novi volilni red Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

(Konec.)

VI. Volilne oblasti.

§ 7.

Obenem z odredbo volitev se postavi glavna volilna komisija, da priredi in izvrši volitve. Predsednik glavne volilne komisije je glavni volilni komisar, ki ga imenuje minister trgovine in industrije. Glavna volilna komisija je sestavljena razen iz glavnega volilnega komisarja kot predsednika: iz 1 člana občinskega odbora ljubljanskega mesta, iz 9 zaupnikov, izmed katerih pripadajo 3 trgovinskemu odseku, 3 obrtnemu odseku in 3 industrijskemu odseku, in iz zapisnikarja.

Člane glavne volilne komisije imenuje obrtno oblastvo druge stopnje na sedežu zbornice, in sicer člana občinskega odbora mesta Ljubljane na predlog občinskega odbora, zaupnike trgovskega, obrtnega in industrijskega stanu in zapisnikarja pa na predlog zbornice.

Da sprejemajo glasovnice, imenuje v mestu Ljubljana kakor tudi izven njega glavni volilni komisar po zaslišanju glavne volilne komisije po dvojni volilni komisiji. Te komisije obstoje iz enega člana občinskega odbora na sedežu podružne komisije, iz 6 zaupnikov trgovskega, obrtnega in industrijskega stanu in iz zapisnikarja. Člani občinskega odbora se imenujejo na predlog občinskega odbora, zaupniki trgovine, industrije in obrti pa na predlog zbornice. Glavni volilni komisar določi predsednika in njegovega namestnika iz ostalih članov komisije in zapisnikarja podružnih komisij.

Podružna volilna komisija je pomožni organ volilne komisije.

Glavna volilna komisija posluje v zborničnem uradnem poslopu; podružnim volilnim komisijam morajo občine odkazati primerne uradne prostore.

Glavna volilna komisija ima naslov »Glavna volilna komisija zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«.

Podružne volilne komisije se označijo na primer: »Podružna volilna komisija zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani« ali »Podružna volilna komisija zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani s sedežem v Celju«.

Glavna volilna komisija in podružne volilne komisije so sklepne, če je poleg predsednika in zapisnikarja prisotna še ena tretjina članov. Sklepa se z relativno večino glasov. Ob enakosti glasov odločuje glas predsednikov.

Vsa glavni volilni komisiji pristajajoča razsodila so končno veljavna.

Podružne volilne komisije razsojajo v onih sporih, ki se pokažejo v njih okrožju glede izvrševanja volitve. Proti razsodilom podružnih volilnih komisij je dopustna pritožba na glavno volilno komisijo. Pritožbo je takoj prijaviti podružni volilni komisiji in v teku nadaljnjih 24 ur izvesti pismeno; pismeno izvedbo je poslati neposredno glavni volilni komisiji. Podružno volilno komisijo more za sprejemanje glasovnic za več volilnih kategorij, ki volijo isti dan, predsednik razdeliti v primerno število oddelkov; ugotovitev izida volitve se izvrši na podlagi zapisnikov oddelkov v polni seji komisije.

Imena v glavno komisijo poklicanih članov treba, da obrtna oblast druge stopnje javno razglasi. Politična uprav-

na oblastva in občine zborničnega področja imajo dolžnost, izdatno podpirati glavno in podružne volilne komisije pri izvrševanju volilnih poslov.

§ 8.

Podružne volilne komisije se ustanove za vsak sodni okraj na sedežu okrajnih sodišč. V sodnih okrajih, kjer so slabe prometne razmere, kakor tudi v Ljubljani in Mariboru, sme glavna volilna komisija določiti tudi več volišč z označenjem občin, odnosno okrajev, ki jim pripadajo.

VII. Razpis volitve.

§ 9.

Glavna volilna komisija sestavi na podlagi zborničnih registrov volilske imenike po posameznih volilnih kategorijah. Volilski imeniki morajo obsegati ime in priimek volilca ter pravni naslov njegove volilne pravice. Davčnega zneska podjetja, ki je podlaga volilni pravici, ni navesti pri posameznem volilcu, temveč v nadpisu volilskega imenika z označbo, n. pr.: trgovinski oddelek 1. volilna kategorija, pridobinski znesek brez doklad vsaj po 1000 Din ali: trgovinski oddelek, 2. volilna kategorija, pridobinski znesek brez doklad vsaj po 300 Din, pa manj nego 1000 Din. Te volilske imenike glavna volilna komisija, določivši zapadni rok 14 dni za vlaganje ugovorov, javno razpoložiti pri davčnih uradih.

Razpoložitev volilnih imenikov razglasi javno predsednik glavne volilne komisije ter naznani uradne prostore in ure, ob katerih se morejo vpogledati.

Glavna volilna komisija razsoja o ugovorih, ki jih je pri njej vložiti ob priložitvi obrtnega lista in pridobinskega predpisa, in naznani svoja razsodila ugovornikom. Na podlagi veljavno popravljenih volilskih imenikov izda glavna volilna komisija izkaznice in glasovnice za volitev in jih pošlje z volilnim razpisom, ki mora obsegati volilno kategorijo, število članov in namestnikov, ki jih je v njej voliti, število članov, ki morajo domovati v Ljubljani in v okrožju vsake oblasti ter kraj in dan volitve in volilni čas, najkasneje 14 dni pred volilnim dnevom volilnim upravičencem. Volitve se morajo vršiti na nedeljo in mora doba za glasovanje trajati nepretrgoma vsaj od 8. do 14. ure. Volilni razpis je podružnim volilnim komisijam ob prikloplitvi treh prepisov volilnega imenika za okrožje dostaviti. Razpis volitev se razglasi v Uradnem listu.

Glasovnice morajo biti žigosane z uradnim žigom in označene, za kateri odsek in kategorijo so veljavne.

Izkaznice, glasovnice, razpis volitve, dopisi volilnih komisij med seboj in z volilci se pošiljajo po pošti poštne prosto, ako imajo na naslovu pristavek: »V volitvenih zadevah zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«.

VIII. Volitev.

§ 10.

Volitev izvrši volilec z osebno oddajo izpolnjene glasovnice pred ono podružno volilno komisijo, v katere okrožju je podjetje, ki osnavlja temelj volilni pravici. Za volitev se morajo porabiti samo uradne glasovnice. Volilec se mora pred

volilno komisijo legitimirati z izkaznico; nato dobi neprozoren ovoj in na zahtevo glasovnico. Izpolnjeno glasovnico potem volilec odda v zaprtim ovoju volilniku volilne. Ime volilea se v volilnem imeniku prečrta in vpiše zapored v posebnem glasovalnem seznamu.

§ 11.

Na glasovnici je napisati odsek in volilno kategorijo, ime priimek, stan in bivališče kandidatov. Glasovnica je veljavna le glede imen, ki obsegajo vse podatke. Glasovati se more na poljubnih glasovnicah in jih izpolniti z rokopisom, tiskom ali na drug način pomnožitve.

Na glasovnici najprej veljavno navedeni se smatrajo za one, za katere glasuje volilec kot za prave člane. Po polnem številu imen, primernem številu mandatov dotične kategorije, navedena imena se smatrajo, da glasuje zanje volilec kot namestnike. Voliti je toliko namestnikov, kolikor je pravih članov vsake kategorije. Glasovnice z manjšim ali z večjim številom imen, nego je določenih za dotično kategorijo, so glede imen z zadostnimi podatki veljavne in se prvo navedeni smatrajo kot oni, za katere glasuje volilec kot za prave člane, ostali pa kot oni, za katere glasuje kot za namestnike, imena, navedena na koncu preko potrebnega števila pravih članov in namestnikov pa se smatrajo, kakor da ne bi bila zapisana. Ako ima kakšen ovoj več nego eno veljavno izpolnjeno glasovnico, so vse neveljavne.

§ 12.

Po preteku volilnega časa se volilno postopanje zaključí, brž ko so glasovali vsi, ki so do preteka volilnega časa prišli v volilni prostor.

Volilna komisija vzame iz volilne posode glasovnice in ugotovi enakost njih števila s številom v glasovalnem seznamu vpisanih volilcev. Potem odpre ovoje, pretrse veljavnost glasovnic, dožene število neveljavnih glasovnic in ugotovi število glasov, pripadlih posameznim kandidatom.

§ 13.

Podružna volilna komisija vodi o vsem volilnem postopku zapisnik, ki ima obsegati: imena članov volilne komisije, čas pričetka in zaključitve volilnega opravila, morebitno prekinjenje, razsodila komisije o pripustitvi ali nepripustitvi volilcev in izredne dogodke med volilnim opravilom. Zapisniku je priložiti volilski imenik in glasovalne seznamke. Podružne volilne komisije morajo po članih podpisani volilni zapisnik z navedenimi prilogami in zapečatenimi glasovnicami nemudoma odposlati glavni volilni komisiji.

§ 14.

Glavna volilna komisija sestavi na podlagi zapisnikov podružnih volilnih komisij končni zapisnik. Glavna volilna komisija ugotovi skupno število v zborničnem področju za posamezne kandidate oddanih veljavnih glasov. Med nimi, ki smejo izvoljeni biti v dotično volilno kategorijo kot pravi člani ali namestniki, razsodi relativna večina glasov: kadar je po enoliku glasov, razsodi žreb, ki ga potegne kdo izmed glavne volilne komisije.

Izvoljeni namestniki stopijo na mesto pravih članov v primeru, da se izprazni kakšno mesto pravega člana v dotični kategoriji, in sicer po redu, kakor so zapored dobili največje število glasov.

Ako izid volitev pokaže, da je bilo v kakšnem oddelku izvoljenih manj članov, domujočih v okrožju kakšne oblasti, se namesto onih, ki so bili izvoljeni preko števila, določenega za kakšno okrožje, pokličejo namestniki, ki domujejo v drugem okrožju, iz katerega je bilo izvoljeno premajhno število pravih članov. Namestniki se določijo iz onih kategorij, ki izkazujejo več nego polovico članov iz drugega okrožja. Ako treba samo enega namestnika in je samo ena kategorija s prekomernim številom, se pokliče namestnik iz te kategorije; ako dve ali več kategorij izkazujejo prekomerno število, se pokliče namestnik iz one, ki ima največje prekomerno število; ako je več kategorij z enakim prekomernim številom, določi žreb, ki ga potegne kdo izmed glavne volilne komisije, kategorijo, iz katere je poklicati na-

mestnika. Če je treba več namestnikov, se pokliče namestnik predvsem iz one, ki ima največje prekomerno število; če ostane s to vred več kategorij z enakim prekomernim številom, se, če je še treba enako število namestnikov, kakor je teh kategorij, iz vsake teh kategorij pokliče po en namestnik, sicer določi žreb kategorije (kategorijo, če je treba samo še enega namestnika), iz katerih (katerih) je poklicati (po) enega namestnika. Ako pri tem v kakšni kategoriji s prekomernim številom ne bi bilo nobenega namestnika ali nezadostno število iz okrožja, iz katerega treba poklicati namestnike, se pokličejo vsi ali še potrebno število namestnikov iz onih kategorij, ki imajo take namestnike in izkazujejo iz obeh okrožij enako število pravih članov, pri čemer, če treba, med dvema ali več takimi kategorijami odloča žreb.

Za preko števila iz enega okrožja izvoljeni pravi člani se smatrajo oni, ki so dobili najmanjše število glasov v kategoriji ali kategorijah, ki pridejo za poklic namestnikov v smislu prejšnjega odstavka v poštev; ob enolikosti glasov odločuje žreb, ki ga potegne kdo izmed glavne komisije.

Določila prejšnjih dveh odstavkov veljajo nalično za Ljubljano, ako bi bilo izvoljenih manj članov, domujočih v Ljubljani, nego določa § 1.

Namestniki se pokličejo po redu, kakor so dobili največ glasov v zadevni kategoriji. Ako treba poklicati namestnike iz okrožja ljubljanske oblasti, ki obenem morajo domovati v Ljubljani, pridejo za vpoklic v poštev samo oni, ki so izmed namestnikov, domujočih v Ljubljani, dobili v zadevni kategoriji največ glasov.

Glavna volilna komisija razsodi o veljavnosti volitev in zaznamuje končnoveljavni izid volitve v končnem zapisniku ter ga uradno razglasi. Izvoljene prave člane obvesti v priporočenem pismu glavna volilna komisija, da so izvoljeni, in jih pozove, da se izjavijo, ali izvolitev sprejmejo. Ako volitev odklonijo, ali pa, če v teku 14 dni, štetih od dneva izkazanega osebnega obvestila, izjava ni došla glavni volilni komisiji, je poklicati namestnika.

Izvoljene člane mora glavna volilna komisija naznaniti po obrtnem oblastvu II. stopnje ministrstvu trgovine in industrije in volilne spise s končnim zapisnikom vred izročiti zbornici v hranitev.

IX. Otvoritev zbornice.

§ 15.

Minister za trgovino in industrijo določi dan in uro otvoritve novoizvoljene zbornice. Zbornico otvori po letih najstarejši zbornični član.

Beograd, dne 30. junija 1925.

Minister trgovine in industrije:

Dr. Prvislav Grisogono.

Jadranska izložba v Splitu.

(Od 25. julija do 25. avgusta 1925.)

Povodom otvoritve liške železnice, ki bo vezala srednje Primorje s Hrvaško, in povodom železniškega spoja Vardište-Užice, ki veže južno Primorje z južno Srbijo, smo se odločili, da priredimo v Splitu od 25. julija do 25. avgusta razstavo, na kateri bi se pokazalo naše Primorje in njegovo gospodarsko stanje.

Povodom tega zelo važnega gospodarskega in nacionalnega momenta, ko je naša močna država v izvrševanju svojih velikih dolžnosti, zvezala Primorje z dvema novima, čvrstima železnima potoma v državno nerazdružljivo celino, smo hoteli manifestirati našo zahvalnost in pri tej priliki pokazati bratom iz prostranih in bogatejših krajev naše države — ki bodo, gnani od zavestne težnje, da vidijo sinje morje, prišli na te solčne obale — del njegovih lepôt, njegovo sedanje gospodarsko stanje, a po tem tudi možnost njegovega napredka.

Ta izložba, na hitro improvizirana z malimi sredstvi, toda z mnogo dobre volje in ljubezni, hoče, da v dušah obiskovalcev, ki jo bodo ogledovali z isto toliko ljubezni in bratske simpa-

tije, izzove potrebo, da posvetijo Primorju in Primorcem še več bratske skrbi in še več razumevanja za nujno akcijo v svrhu njegove povzdige.

Primorje ima gospodarske vrednote, toda ima tudi več možnosti, da še mnoge skrite in nepoznane vrednote razvije v korist naše edinstvene države, in da bo siguren neosvoljiv pot, po katerem pojde bogatstvo iz notrajnosti v prostrani svet.

Razstava se ni mogla prirediti na način, da zadovolji zahtevam kakega hladnega ogledovalca, ker je prvo delo mladega društva, ki je prevzelo nase dolžnost, da z drugimi udruženji pripomore spoznavanju Primorja. Toda že prvokrat hoče pokazati važnejše gospodarske elemente in mnoge dokaze delavnosti Primorja in Primorcev, potem umetniška dela naših umetnikov, izdelanih na teh čereh pred vizijo morja ter utrjeni okus rase, ki je izražen v narodnih umotvorih.

V skupnem delu in z vero v državo, pod močno zaščito in modrim vodstvom dinastije Karadjordjev, upa jugoslovensko Primorje na boljše bodočnost in kliče bratom, ki bodo prišli iz vseh krajev prostrane domovine: »Dobro nam došli!«. — Odbor.

Kupujte samo prvovrstno domačo svinjsko mast

znamke J. P. znamke

Lastni izdelek tvrdke

JANKO POPOVIČ v Ljubljani

Najnižje cene! Solidna postrežba! — Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg

Trgovina.

Za lesne izvoznike. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ima na razpolago naslove glavnih uvoznikov lesa v Solunu, Pireju in Kavali.

Konferenca producentov in prodajalev alkoholnih pijač. V sredo se je vršila v Beogradu konferenca producentov alkoholnih pijač, na kateri se je razpravljalo o zakonskem načrtu o omejitvi produkcije in prodaje alkoholnih pijač. Vsi govorniki so napadali ta zakonski projekt, naglašajoč veliko škodo, ki ga bo donešel ta projekt ne samo njim, ampak tudi državi, ker se bodo s tem dohodki znatno znižali. Delegat iz Osjeka je celo predlagal, da se v znak protesta proti temu načrtu prekine delo v lokalih, v katerih se prodajajo alkoholne pijače. Končno, se je izbral stalni akcijski odbor, ki bo publiciral argumente, ki dokazujejo, kako škodo bomo znali utrpeti, ako se uresniči zakonski načrt o omejitvi produkcije in prodaje alkohola.

Naš izvoz živine v Grčijo. — Solunski uvozniki živine jugoslovenskega izvora so sklengli, kar se je čitalo po raznih časopisih, dogovor, da bo odslej prihajal v Jugoslavijo samo po en kupec živine, ki bo ponujal le nizke cene. Izvoz živine iz Južne Srbije v Grčijo bo s tem močno nazadoval in se bo mogoče sploh ustavil. Kako bo pa ta nakana grških trgovcev uspela, je negotovo, ker je znano, da je prehrana Grčije odvisna od jugoslovenske živine.

Konkurz večje tvrdke v Beogradu. Ena največjih tvornic perila v državi M. Marjanović, d. d. v Beogradu, je bila prisiljena za otvoritev konkurza. Glavni delničar te družbe je bil Savez nabavljajčih zadruga državnih službenika, ki pa je v začetku leta prodal delnice v druge roke. Dolg, ki je iz tega nastal za podjetje, je spravil tvornico v polom.

Jadranska razstava. — O priliki otvoritve liške železnice se otvori svečano tudi Jadranska razstava v Splitu, ki bo trajala od 25. t. m. do 28. avgusta 1925.

Opozorjamo na današnji oglas »Zajemne posojilnice«, posebno glede trgovskih kreditov.

Industrija.

Jubilej industrija. Včeraj je praznovan širokoznan industrijec, podpredsednik upravnega sveta Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, g. Avgust Z a b k a r, svoj 70 letni jubilej rojstva. Vzornemu podjetniku in marljivemu industrijalcu naše najiskrenejše čestitke.

Odjemalem premoga. — Redno nastopi v jesenskem in zimskem četrtletju zelo občutno pomanjkanje vagonov. Glavni vzrok za to so velike potrebe na vagonih za prevoz živil in sladkorne pese. Ker se morajo za prevoz tega blaga dostavljati vagoni prvenstveno, se potrebam na vagonih za les in premog ne more v polni meri ugoditi. Zato se opozarjajo zlasti odjemalci premoga, v prvi vrsti industrije, da se naj, kolikor je to mogoče, že v poletnih mesecih založijo s premogom.

Velike vodne električne naprave v Italiji. — Zastopniki provinc Alessandria, Cuneo, Novara in Imperia so končnoveljavno potrdili načrt za izrabo vodnih sil reke Tanaro. Načrt morajo ratificirati še provincialni sveti. V povirju gornjega Tanaro nad mestom Ceva bodo napravili pet umetnih jezer z vsebino 62 milijonov kubičnih metrov, dalje pet central, dve z vodom proti Piemontu, tri proti Liguriji, s skupno letno kapaciteto 182 milijonov kWh. Nove zgradbe bodo vrhu tega dale na razpolago 25 milijonov kubičnih metrov vode za namakanje sveta v Liguriji, 65 milijonov pa za namakanje v Piemontu.

Ameriška rotorna ladja. Flettnerjevo rotorno ladjo so v Ameriki posneli. V kratkem jo bodo preizkusili pri Bostonu. Od Flettnerjeve ladje se razlikuje v tem, da ima samo en stolp. Mere rotorja, montiranega na 9 m dolgem čolnu, so: premer 1 m, višina 2.9 m. Rotor je razmeroma bolj vitek kakor Flettnerjev in se bo hitreje vrtel. S 260 zavrti na minuto upajo pri sedemmetrski sekundni hitrosti vetra na brzino 7 milj na uro = 13 km. Tudi sicer se konstrukcija razlikuje od Flettnerjeve. Kakor znano, je strokovnjaška komisija izrekla, da se Flettnerjeva rotorna ladja zaenkrat še ne izplača.

Naša industrija piva. V naši državi je 40 pivovar in sicer v Sloveniji pet, na Hrvaškem 14, v Bosni tri, v Vojvodini pet, v Srbiji in Črni gori 13. Zadnja leta je znašala srednja produkcija piva 650.000 do 700.000 hl.

Poljska in srednjeevropski lesni kartel. Po sklepu zveze poljskih lesnih industrijcev ne bo poljska lesna industrija pristopila kartelu, ki se snuje med srednjeevropskimi lesnimi industrijami.

Denarstvo.

Prevzem poslov Anglo-Austrian Bank Ltd., podružnice Maribor, potom Hrvatske eskomptne banke, Zagreb.

Z ozirom na to, da je Anglo-Austrian Bank Ltd., London, že od leta 1922. udeležena z večjim deležem pri Hrvatski eskomptni banki v Zagrebu, je sklenil njen upravni svet v Londonu, da radi enostavnosti v poslovanju izroči svojo dosedanjo podružnico v Mariboru Hrvatski eskomptni banki. Hrvatska eskomptna banka je že prevzela vse dosedanje posle Anglobanke in jih vodi pod firmo Hrvatska eskomptna banka, podružnica Maribor na Aleksandrovi cesti štev. 46.

V vodstvo prevzete podružnice je imenovala centrala Hrvatske eskomptne banke za ravnatelja gospoda Maks Hermann-a in za namestnika ravnatelja gospoda Bogdana Pogačnik-a, dosedanjega reprezentanta Anglo-Austrian Bank Ltd., podružnice v Mariboru. Popolnoma vplačana delniška glavica znaša 140.000.000 dinarjev. In izkazani rezervni kapital od Din 45.000.000.—. Hrvatska eskomptna banka, koje centrala se nahaja v Zagrebu, je bila ustanovljena leta 1868. ter ima svoje podružnice v Beogradu, Osijeku, Vinkovcih, Petrinji, Križevcih, Dubrovniku in Sušaku. Poleg teh podružnic je s prevzemom podružnice Eskomptne i Pučke banke d. d. v Subotici pred kratkim otvorila tudi v Subotici svojo novo podružnico.

V koncern Hrvatske eskomptne banke spada velik del domačih podjetij in industrij, katere kljub splošni gospodarski krizi dobro uspevajo. Na podlagi svo-

jih interesnih bančnih skupin v tuzemstvu ima ravno na podlagi ozkih zvez z Anglo-Austrian Bank Ltd., London, tudi v inozemstvu zelo razširjeno svoje poslovanje.

Ne glede na porast dinarja in na splošno gospodarsko krizo, je izkazala za svojo poslovno leto 1924 čistega dobička 28.701.029,27 Din. V istem poslovnem letu so se povišale vloge na tekočem računu in vložnih knjižicah za 71 milijonov 475.411,62 Din, tako da so znašale vloge z 31. decembrom 1924 skupno 356.107.255,63 Din. V istem razmahu je tudi porastel skupni denarni promet in sicer za celih 9.900.630.792,82 Din, tako da je bilo vsega denarnega prometa v poslovnem letu 1924 73.897.776.046,78 dinarjev.

Važno za lastnike čekovnih računov. Vsi lastniki čekovnih računov pri poštini hranilnici se opozarjajo, da skrbno čuvajo poslovne formularje za čekovni promet, kakor tudi žige, katere eventualno uporabljajo poleg podpisa na teh formularjih, ker v slučaju kraje teh formularjev ali falzificiranja podpisov na njih poština hranilnica ne odgovarja za zlorabe, ki bi nastale vsled tega. Kajti poština hranilnica ni dolžna preiskovati istinitosti podpisov na dotičnih formularjih, nego samo to, da so ti formularji izpolnjeni po predpisu, da so na nje udarjeni prijavljeni žigi in da stoje na njih podpisi onih oseb, ki so za to pooblašcene in prijavljene. Preiskovati istinitosti podpisov poština hranilnica ni niti dolžna, niti v stanu, da bi se v to spuščala. Povod za to objavo publiko so dala dejstva, da so organi posameznih društev, katerim je bilo poverjeno čuvanje poslovnih formularjev za čekovni promet in žigov, zagrešili falzifikate in zlorabe, potem pa so se hotela dotična društva v takih slučajih regresirati pri poštini hranilnici. Poština hranilnica ne more odgovarjati za take zlorabe organov posameznih društev. Za vsako nemarnost in eventualno škodo, ki nastane iz take nemarnosti, nosi polno odgovornost lastnik čekovnega računa, kateri poslovnim formularjem za čekovne račune in žigom ni posvetil potrebne pozornosti.

Davki in takse.

Davčna administracija v Ljubljani razglasa: V smislu člena 204. finančnega zakona za leto 1924/25, z dne 31. marca 1924, št. 140, »Ur. list« št. 43 z dne 13. maja 1924 se naznanja, da se je odmera davka na poslovni promet od obratov družb z o. z., potem od obratov kontingentirane in nekongingentirane občne pridobnine za leto 1924 in 1925 izvršila. Davčni obvezanci se opozore, da se jim posebni plačilni nalogi ne bodo vročevali, da pa odmerne izkaze lahko vpogledajo pri davčni administraciji v Ljubljani na Bregu št. 6, pri mestnem magistratu in pri davčnem uradu za mesto v Ljubljani od 20. julija do vštetelega 3. avgusta 1925. Prizivni rok poteče z dnem 18. avgustom 1925.

Carina.

Kava iz Eritreje se carini po maksimalni postavki. Generalna direkcija carin objavlja, da se kava iz italijanske kolonije Eritreje (Afrika) z izvornim spridevalom trgovske zbornice iz Trsta carini pri uvozu v Jugoslavijo po maksimalni postavki, ker trgovinska pogodba z Italijo ni določila uporabe minimalnih postavk za blago iz italijanskih kolonij.

Zlata valuta pri pobiranju carine. Generalna direkcija državnega računovodstva je obvestila direkcijo carin, da je finančni minister v smislu člena 4. zakona o splošni carinski tarifi določil, da se carinske pristojbine plačujejo samo v kovanem zlatem denarju, v bankovcih naše Narodne banke in v papirnatem državnem novcu po 1, 0,50 in 0,25 dinarja. Zaradi tega se ne smejo sprejemati pri pobiranju carine tuji bankovci. Kar se tiče zlata, se računa 20 francoskih frankov, 20 švicarskih frankov in 20 italijanskih lir v kovanem zlatu za 20 kovanih zlatih dinarjev. Druge valute se zaračunajo tako-le: 1 zlat dolar 5,18, 1 angleški funt šterlingov 25,22, 100 zlatih mark 123,45, 100 zlatih kron 105,01, 100 zlatih goldinarjev 208,31, 100 zlatih norveških kron 138,89, 100 zlatih švedskih kron 138,89, 100 zlatih danskih kron 138,89, 1 zlata turška lira 22,60 zlatega dinarja.

Dopis.

DRŽAVNI DROBIŽ.

Slučajno sem prišel v srečno posest popolnoma novega, takorekoč »nedolžnega« endinarskega bankovca. Sumljivo je pregledovala trafikantinja nenavaden denar, medtem ko se za ostale, hudo obrabljene, vsestransko zakrpane in pošteno raztrgane komade še zmenila ni, ti nosijo znak pristnosti v svoji zunanji obliki.

Naš drobiž je postal stalen predmet mednarodne dovtnosti; tuji, ki ga dobe v roke, če se jim sploh ne gabi, se ga dotakniti, kar ne morejo verjeti, da kaj takega kroži kot državno priznana novčanica; mi seveda smo ga že navaženi, ali polagoma nas vendar mine potrpežljivost, ko dobivamo dan za dnevom denar v roke, ki že davno ni več podoben prvotni obliki, na katerem je več nesnage, kakor na cunjah, ki gnijejo na gnojiščih.

Če postajajo glasovi o tej državni umazanosti preveč vsiljivi po časopisju, nas potolaži finančni minister z obljubo, da pride kmalu kovani drobiž v promet, opetovano smo že čitali, da je vse pripravljeno za zamenjavo, da je novac že na potu itd.

Saj ne rabimo kovanega denarja, vsaj trenutno bi se izhajali s papirjem, samo pravočasno je treba obrabljene komade izločiti iz prometa, jih nadomestiti z novimi, pa bo konec denarne mizerije.

V praksi se pri nas temu načelu ravno nasprotno postopa. Državne blagajne se dosledno branijo pokvarjenih novčanic, v tem oziru se osobito odlikujejo pošte s hvalovredno vnemo, zbirati samo nepoprečne komade ter jih odvesti glavni blagajni. Pri menjavi ali izplačilu pa dobiš ravno od pošte naravnost prebrane smeti denarnega drobiža. Podobno poslujejo drugi državni zavodi, samo da ostane poškodovani denar v obratu.

Človek bi mislil, da se zgodi to po zadevnih navodilih, oziroma namenoma, kar bi bilo umljivo, ker pomeni vsak izgubljen ali uničen bankovec za državo čisti dobiček.

Ob novem letu 1925 je uvedla Sovjetska Rusija, ki tudi še pogreša dovolj kovanega drobiža, novo obliko papirnatih drobnih novcev. Državni koleki, ki so

prav dovršeno izdelani, se nalepijo na karte iz lepenke, v velikosti naših železniških vozovnic in te izdajajo državne blagajne brezplačno. Tako se preskrbi občinstvo z drobižem po 5, 10, 25 in 50 kopejk v potrebni količini. Stroški so minimalni in drobiž je jako trpežen ter vsestransko ugaja.

Pa bi še mi poskusili si pomagati na sličem način. — K. T.

Promet.

Nova proga Bjelina—Ugljevik. Ministrstvo saobračaja je del ozkotirne proge Bjelina—Ugljevik izročilo prometu.

Transportne omejitve. Počenši s 1. julijem 1925 veljajo do preklica sledeče transportne omejitve: 1. Tuzemstvo: A. Dir. drž. žel. Ljubljana. Radi carinjenja pošiljk na postajah Bistrica-Boh. jezero, Rakek, Celje, Kotoriba in Prevalje glej pod III. »Splošno« odst. B. — B. Dir. drž. žel. Zagreb. 2. Pošiljke, določene za ocarinjenje v Zagrebu, se morajo nasloviti in zaračunati kakor sledi: a) na postajo Zagreb gl. kol. brzopokvarljiva kot brzovozno odpremljena roba in to: sveže sadje, zelenjava, sveže cvetlice, sveže ribe, surovo maslo, kvas, manufakturni vzorci, mrtveci, krompir, perutnina, svinje, divjačina, golobi, papige, ekspresna roba, prtljaga, novine, slednjič pa tudi vse pošiljke z nameniščem industrijski kolosjek Zagreb gl. kol. b) na postajo Zagreb-Sava vsa ostala roba. — Necarinska roba se sme iz vseh postaj odpremiti in računati na kolodvor, ki ga predpiše stranka v tovrnem listu. — 3. Robni promet s postajo Fiume, pristanišče Thon de Revel še ni otvorjen. — 4. Sprejemanje in odprema pošiljk v svrhu prevoza po obalnem tiru med Sušakom in Reko ali obratno se izvrši le, če stranka v tovrnem listu predpiše pravec upotenja »Via Bakar« in plača vozarino za fiktivno prevoženo pot. — 5. Na postajo Sušak se smejo nakazovati v ocarinjenje samo pošiljke za neposredni tranzit po morju, dočim one za Fiume loco, Fiume SHS loco ali Fiume trz. ne smejo biti nakazane na Sušak, ker neposredni železniški promet z Reko po obalnem tiru še ni vzpostavljen. Take pošiljke se pa lahko ocarinijo na postaji Fiume SHS, ker se tam nahaja naša carinarnica. — 6. V Bakar se smejo nakazovati le pošiljke, katerih ocarinjenje obavi stranka sama. Take pošiljke morajo biti železniško odpravljene v Bakar loco in tam raztovorjene. — 7. Pri carinarnici v Osijeku se ne smejo cariniti pošiljke za izvoz v Madžarsko s prehodoma Beli Manastir. Take pošiljke se morajo izvozno cariniti najkasneje v Belem Manastiru. Tovorne liste, ki bi ne odgovarjali temu predpisu, zavračajte. — 8. Sprejemanje in odprema pošiljk gline (zemlje za barve) za postajo Ratkovića (proga Nova Kapela — Batrina — Našice) se do nadaljnjega ukine. Take pošiljke se smejo dopuščati v prevoz samo, če pošiljatelj frankira pošiljko. — C. Dir. drž. žel. Sarajevo. 9. Iz območja Dir. Ljubljana ter iz inozemstva smeji oprispeti v Bosanski Brod za pretovarjanje dnevno samo trije vozovni tovari v pokritih vozeh. Ta omejitev ne velja za pošiljke v odkritih vozovnih vozilih, ki se smejo sprejemati in odpremiti za to postajo kakor v tranzitu preko te postaje v omejenem številu. Pokriti vozovi se smejo natovoriti s pošiljkami samo do 10,5 ton teže. Pošiljke za tvrdko »Danica d. d.« v Brodu loco ni šteti v kontingent pokritih voz za Bos. Brod trz. — 10. V Bos. Brodu je ponovna predaja tuzemskih vozovnih pošiljk na postajo Brod loco in tranzit v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo prepovedana. Inozemske carinske pošiljke. — 11. Sprejemanje in odprema pošiljk bencina v kotelnih vozovih za postajo Gruž se do nadaljnjega ukine. Sprejemanje bencina za to postajo je dovoljeno samo v sodih in vrčih (kantah). — II. Inozemstvo. Italija. 13. Ponovne predaje v postajah Postumia Grotte in Tarvisio niso dovoljene. Pošiljke, namenjene za ponovno predajo, se morajo predati in nasloviti na »Postumia transit«, kjer so carinski in veterinarski uradi. (Glej Službeni list št. 28, narredba 124/24.) — 14. Sprejemanje in odpošiljanje goveje živine za Italijo preko Rakeka je dovoljeno samo za klavnice v postajah Trieste, San Sabba, Trento, Torino, Milano, Venezia, Genova, Roma, Firenze in Napoli, ako ima izvoznik do-

voljenje kraljeve italijanske vlade. Pošiljke živine, odpravljene v Postojno trz. v svrhu ponovne predaje za omenjene postaje, se smejo sprejemati. — 15. Sprejemanje in odpošiljanje goveje živine za Italijo preko Bistrice-Boh. jezero je ukinjeno. — 16. Ponovna predaja pošiljk v postaji Piedicolle ni dovoljena. Pošiljke, namenjene za ponovno predajo v tej postaji, je nasloviti na »Gorizia Monte Santo«. — 17. Sprejemanje in odprema pošiljk kovinske robe za postajo Como di Lago Nord v svrhu pretovoritve se do nadaljnjega ukine. Medpotne pošiljke zadržite in stavite na razpolago.

Razno.

Nova konzula. Nemška vlada je imenovala dosedanjšega vodjo nemškega konzulata v Sarajevu g. dr. E. Drufela za nemškega konzula na istem mestu. Za argentinskega konzula v Zagrebu pa je imenovan g. Alfredo Silvestrini. Ob enem je dala naša vlada že svoj ekzekvatur.

Razstava v Chisinau (Rumunija). V Chisinau v Rumuniji se vrši od 15. avgusta do 30. septembra t. l. splošna razstava.

Pravilnik k stanovanjskemu zakonu z vsemi potrebnimi pojasnili, formularji itd., kakor jih je napisal član stanovanjskega sodišča g. dr. A. Gradnik, je izšel v založbi »Jug« v Ljubljani. Naročila sprejema založba »Jug«, Ljubljana, Se-lenburgova ul. 7/II.

Tehniške drobtine. Med lokomotivami, ki so vozile ob stoletnih svečanostih med Stocktonom in Darlingtonom v spomin na prvi železniški vlak, je bil tudi orjak, ki je največja in najtežja lokomotiva angleških železnic. Ima dvajset koles, teža je 178 ton in ima dva stroja s tremi cilindri. Vleče lahko vlak s 1000 tonami. — Milijon kilovatnih ur na dan je dala zadnjič naprava ob jezeru Walchen in srednji Isari na Bavarskem. — Inženjer Horne iz Colorado v Ameriki je napravil lopatst propeler za aeroplane Fordove družbe v Detroitu. Enote dveh ali treh parov vrtečih se lopat goni motor naprej ali nazaj v smeri poleta, nekako tako, kakor pri ladjah. Letalo moremo gnati naprej, nazaj, gor, dol in nam ni treba motorja spreminjati. — Aeroplan inženerja Fokkerja se je dvignil v Londonu 5771 metrov visoko, obtežen s 1000 kg tovora. — Fokker je delal v Croydonu pri Londonu poskuse z letalom, ki pravi, da ni mogoče da bi padlo na tla. Je pa to sedmi Fokkerjev tip in ima zato označbo »F VII potniško letalo«. Napravljeno je bilo za motor Rolls-Royce-Condor 600 HP, letelo je pa z motorjem Napier-Livon, za 150 kg lažjim. Razliko so izenačili z balastom. V letalu je bilo devet popotnikov. Uspehe pozdravlja angleško strokovno časopisje kar najpri-srčneje. — V Provinci na Francoskem je letel Thoret s potniškim jadrnim letalom H II 14 (torej brez motorja) 3 ure in 26 minut.

BUDDHA!

Ako piješ „Buddha“ čaj, živiš že na zemlji raj!

TRADE MARK

Ljubljanska borza.

Sreda, 22. julija 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 67,50; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 245; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 100, zaklj. 100; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 805, bl. 806; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in li-varne d. d., Ljubljana den. 104, bl. 130; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 342, bl. 360; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, bl. 108; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180; 4½% zastavni listi Kranjske dež. banke den. 20; 4½% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20.

TRGOVCI!

Postrežite svojim odjemalcem samo s prvovrstnim

ZLATOROG MILOM

če želite, da si odjemalce ohranite in pridobite novih!

ZLATOROG

Blago: Les: Doge, hrastove, s' pokrovi, 1 hl, 1/2 hl, 1/4 hl, fco meja bl. 185, 140, 90; smrekovi drogi, 4, 5, 6, 7, 8 m dolž., 8.50, 9 in 10 cm na glavi debeljine, ravni, suhi, zdravi, fco nakl. post. den. 210; lipovi hlodi Ia, od 25 cm debelj., fco nakladalna postaja den. 250; bukovo oglje Ia, fco meja 1 vag., den. 86, bl. 86, zaklj. 86. — **Žito in poljski pridelki:** Pšenica Hardwinter II., fco Postojna trans. bl. 405; koruza, slavonska, fco Postojna trans. 2 vag., den. 238, bl. 240, zaklj. 238; otrobi pšenični, fco Ljubljana den. 180; laneno seme Ia, fco Ljubljana den. 560.

Tržna poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 17. julija 1925 se je pripeljalo 145 svinj, 2 kozi in 1 ovca, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 65—100 Din, 7—9 tednov 137—150, 3—4 mesece 175—250, 5 do 7 mesecev 350—425, 8—10 mesecev 500—550, 1 leto stari 1100, 1 kg žive teže 12—14.50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17.50, koze 175 Din. Prodalo se je 119 komadov.

Tržne cene za meso v Mariboru (15. julija.) Govedina: 1 kg govedine 10—20, jezik 15—18, vampov 6—8, pljuča 6—8. Teletina: 1 kg teletine 12.50—22.50, jetra 12.50—22, pljuča 8—9. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 15—30, pljuča 8—10, jetra 15, slanina sveža 22.50—30, papricirana 30—32, mast 32—32.50, prekajeno meso 25—38, šunka 38—40. Klobase: 1 kg krakovskih 38—40, brunšviških 19 do 25, pariških 28—30, posebnih 26—30, kranjskih 36—38, 1 komad prekajenih. Perutnina: 1 piščanec majhen 15—20, večji 25—39, kokoš 35—40, race 22.50 do 25, gosi 45—50, purani 50, zajec domač majhen 10—15, večji 20—40 Din. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, smetané 11—14, 1 kg surovega

masla 38—40, čajnega 40—60, kuhanega 60, ementalnega sira 120, polementalnega 60—75, trapistnega 30—35, grojskega 35—40, tilsitskega 35—40, parmazana 90—100, 1 kos sirčka 3—8, eno jajce 1—1.25 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Mariboru (17. julija.) 1 kg kave I. 70—80, II. 45 do 60, pražene I. 70—90, II. 55—65, 1 kg soli 4.50, testenin 11.50—14, sladkorja v prahu 17, v kristalu 14.50, v kockah 16.50, škroba pšeničnega 12, riževoga 25 do 30, riža 7—15, 1 liter olja namiznega 24—30 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Mariboru (17. julija.) 1 kg pšenične moke št. 0 7, št. 2 6.75, št. 5 6, št. 6 5.75, št. 7 4.75, prosene kaše 6—7, ješprenja 6—15, otrobov 2.25—2.50, koruzne moke 3—3.50, koruznega zdroba 3.50—5.50, pšeničnega zdroba 8, ajdove moke št. 1 8, št. 2 7 dinarjev.

Zagrebski tedenski sejem (22. julija.) Zaradi včerajšnjega živinskega sejma v Veliki Gorici in današnjega v Sesvetah je bil dogon v Zagreb slab. Inozemskih trgovcev ni bilo, le neki zagrebški izvoznik je kúpoval teleta za izvoz. Cene v glavnem brez sprememb. Dovož krme ze bil obilen. Cene za kg žive teže: voli I. 8—10, II. 7.50—8, III. 6.50—7, krave I. 6.50—8, II. 4.50—5.50, III. 3—4, junice I. 7—8.50, II. 5—6, junci I. 8—10, II. 7—8, teleta 9—10, svinje domače mesne 12—13.50, pitane domače 16—17 (sremške zaklane 19—20) Din. Konji 2000 do 7000 Din komad po kakovosti. Krma: detelja navadna 100—120, lucerna 100 do 130, seno I. 75—80, II. 55—70, stisnjeno 80, slama 75—100 Din za 100 kg.

Dunajski svinjski sejem (21. julija.) Dogon 11.628 komadov. Zaradi zelo zmanjšane dogona so se podražile mesne svinje za 20—30 grošev, debele svinje pa za 20 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo v šilingih: mesne svinje 2.10—2.80, debele 2.30—2.60.

Goveji sejem na Dunaju (20. julija.) Dogon: 2504 komadi. Od tega 548 iz Jugoslavije. Zaradi manjšega dogona so cene poskočile za 10 do 20 grošev pri kg. Cene za kg žive teže: voli I. 1.60 do 1.80, II. 1.40 do 1.55, III. 1.20 do 1.35, biki 1.30 do 1.75 (1.80), krave 1.10 do 1.65, slaba živina 0.70 do 1.10 šilinga.

SLADKORNI TRG.

V zadnjem času se položaj na svetovnem sladkornem trgu ni bistveno spremenil, kolebanje cen se je vršilo v ozkih mejah. Produkcija Kube je narasla po zadnjih poročilih na 5,044.000 ton; v zadnjem junijskem tednu so napravili 46.000 ton sladkorja, kar je z ozirom na pozni čas zelo veliko in se da razlagati s tem, da je med majhnim številom še delavnih central nekaj takih z izredno visoko kapaciteto. Prihodnja letina kaže spet dobro, ker je bil dež v zadnjem mesecu za razvoj novega trsta ugoden. Cene na javanskem trgu so šle nazaj, ker se je obrnil javanski sladkor vsled nemirov na Kitajskem in slabe volje indijskega trga na evropske trge in so se morale cene seveda prilagoditi evropski pariteti. Na londonskem trgu se opaža konkurenca angleškega kolonialnega sladkorja, zlasti onega z otoka Mauritius. To je posledica znižane carine za sladkor iz angleških kolonij, s čimer je ta sladkor veliko na boljšem kakor druge vrste kolonialnega izvora. Primerjaj članek v »Trgovskem listu« št. 78, ki se je obširno bavil s tem.

Dež zadnjega časa je bil za sladkor na peso v Srednji Evropi ugoden. Zlasti v onih krajih so se ga razveselili, kjer ga je bilo premalo; strahu, da bo vsled suše pridelek oškodovan, za bližnjo bodočnost ni več. Tudi mrčesna nadloga se je vsled močnejšega dežja in nižje temperature zmanjšala. Statistiki F. O. Licht prinaša v zadnjem mesečnem poročilu novo

cenitev letošnjega sladkornega kulturnega areala in dvigne francoski s-peso obdelani prostor od 185.000 ha na 190.000, dočim zniža naš jugoslovanski areal za nadaljnih 5000, od 40.000 na 35.000. Za Rusijo navaja za 20.000 ha višjo številko. V Evropi brez Rusije in nekaterih manjših dežel se je napram lani kulturni areal skrčil za 5.6%, v vsej Evropi se je pa dvignil za 0.5%. Tako pravi Licht.

V zadnjih dneh so priobčili tudi nemško sladkorno statistiko do konca maja. Primerjajmo jo s statistiko zadnjih dveh let (v tonah):

1924/25.	
Pridelek	1,572.744
Uvoz	68.500
Stanje 1. septembra	69.939
Skupne zaloge 31. maja	1,711.183
	383.609
Izvoz	1,327.574
	340.000
Poraba devetih mesecev	987.574
Poraba v maju	103.728
1923/24.	
Pridelek	1,134.532
Uvoz	26.648
Stanje 1. septembra	158.826
Skupne zaloge 31. maja	1,320.006
	559.708
Izvoz	760.298
	112.625
Poraba devetih mesecev	647.673
Poraba v maju	60.625
1922/23.	
Pridelek	1,447.877
Uvoz	101.991
Stanje 1. septembra	98.199
Skupne zaloge 31. maja	1,648.067
	637.488
Izvoz	1,010.579
	13.146
Poraba devetih mesecev	997.433
Poraba v maju	86.322

Letošnja uporaba v majniku daleko nadkriljuje lansko.

Češkoslovaška v zadnjem času ni dosti prodala; vsled konkurence kolonialnega sladkorja so prodajne možnosti zelo težke.

Telefon 101 in 151.

Brzjavni naslov: Eskomptebank, Maribor.

HRVATSKA ESKOMPTNA BANKA

PODRUŽNICA MARIBOR

vljudno naznanja, da je s 1. julijem 1925 prevzela vse posle
ANGLO-AUSTRIAN BANK, LTD., PODRUŽNICE V MARIBORU
 Aleksandrova cesta 46.

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigovoznica.

Poštno ček. rač. št. 11.165

Telefon št. 412.

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, na Miklošičevi cesti
 poleg hotela „UNION“, v lastni palači

dovoljuje:

trgovske kredite v tekočem računu proti zelo nizkemu obrestovanju, sprejema cesije in daje posojila na varne račune, proti poročilu, vključni na posestva i. t. d. Obrestil in pogoji najugodnejši.

Vežane hranilne vloge obrestuje po dogovoru. Hranilne knjižice drugih zavodov sprejme kot gotovino. Obrestovanje se torej ne prekine. Varnost: Rezervni fond, deleži članov, ki jamčijo še z enkratno deležno vsoto, lastna palača, obširna druga posestva v tu- in inozemstvu, hotel „Union“ itd. itd.

Kupujte samo pri
JOSIP PETELINC-U
 LJUBLJANA

otroške majice, damske nogavice, kopalne hlače, kravate, naramnice, galanterijo, dišeča mila, palice, nahrbtnike,
 najnižja cena na veliko in malo
 blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani
 priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo
 Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Kolesa in šivalne stroje kupujte edino le pri

Josip Petelinc-u

znamke
 Gritzner, Phönix in Adler ter posamezne dele za kolesa in stroje, pneumatike, igle Lamerr. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vезenju je brezplačen.

Na veliko! Na malo!